

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 4.5 (הוראה 5 לפרק 4 בתע"ס) מס' עמודים: 9

תאריך תחולה: 1.7.2001 תאריך פרסום: כ"ט באב תשס"ו
23 באוגוסט 2006

חסידי אומות העולם =====

1. כללי

1.1 ההוראה הזאת מבטלת את הוראה 4.5 מתאריך 25.2.96.

1.2 בקרב אוכלוסיית הזקנים מצויים זקנים חסידי אומות העולם. משרד הרווחה, באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים, מסייע לחסידי אומות העולם ולבני-זוגם.

1.3 חסידי אומות העולם זכאים לסיוע על-פי "חוק התגמולים לחסידי אומות העולם", התשנ"ה - 1995, המפורט ומעודכן בנספח להוראה זו.

2. הגדרה

"חסיד אומות העולם" - מי שהוכר חסיד אומות העולם בידי רשות הזיכרון "יד ושם" ויושב בישראל.

3. פירוט השירותים

3.1 טיפול אישי ו/או עזרה בניהול משק הבית או טיפול כוללני
א. סיוע בטיפול האישי כולל רחצה, גילוח, ליווי לטיפולים, קניות וסידורים מחוץ לבית; הסיוע יינתן עד 45 שעות בחודש.

ב. עזרה בניהול משק הבית: השירות הזה יינתן בידי עובד סמך-מקצועי. הוא יסייע לזקן בתוך הבית, באחד או יותר מהתחומים האלה: ניקיון, בישול קל, כביסה וגיהוץ. הסיוע יינתן עד 60 שעות בחודש.

ג. טיפול כוללני: השירות הזה הוא שילוב של טיפול אישי ועזרה בניהול משק הבית. הסיוע יינתן עד 105 שעות בחודש.

מגבלות

א. בכל סוגי הטיפול שבסעיף הזה יגדיר העובד הסוציאלי את הזמן שבו יתקבל השירות, אך לא יותר משישה חודשים. לאחר מכן יש לבדוק מחדש את הנזקקות ולהחליט על המשך שירות הסיוע או על סיומו.

ב. מספר השעות המרבי נקבע בכל סעיף מהסעיפים.
יחידה או משפחה המקבלת סיוע בטיפול כוללני לא תוכל לקבל גם עזרה בניהול משק הבית או טיפול אישי.

3.2 כביסה ומכנסונים
ההשתתפות בהוצאות הכביסה האישית ובקניית מכנסונים - עד לגובה 1.5 נ"ז לחודש.

3.3 השלמת ביגוד וציוד בסיסי ותיקונו;
התקנת אמצעים למיגון ולקשר; שיפוצים בבית
המחלקה תעודד הקמת מפעלים קהילתיים להספקת ביגוד וציוד ביתי בתשלום נמוך או בהשכרה. עד להקמתם תשתתף המחלקה בהספקה של ביגוד וציוד ואמצעים למיגון ולקשר - עד לגובה 40 נ"ז בשנה.

3.4 נופשו

השירות הזה יינתן לזקן לאחר מחלה או משבר ולזקן המטופל בידי משפחתו, כדי לאפשר מנוחה למשפחה - עד 15 ימים בשנה.

3.5 עזרה במימוש של שירותים רפואיים, פרא-רפואיים, הסעות ומכשירים

מיוחדים

א. המחלקה תעזור בקניית מכשירים רפואיים רק אם אי-אפשר להשיגם באמצעות משרד הבריאות או ארגוני מתנדבים. המחלקה תיזום ותעודד ארגונים להקים סניפי השאלה למכשירים.

ב המחלקה תיזום התנדבות של רופאי שיניים וטכנאי שיניים לטיפול ולהתקנת שיניים תותבות.

ג. המחלקה תשתתף בהסעות רפואיות לסוגיהן, לאחר הפחתת השתתפות קופת-החולים.

ד. המחלקה תעזור בקניית תרופות חריגות שקופות החולים אינן מספקות.

סך כל הסיוע לכל סוגי העזרה שבסעיף הזה יהיה עד לגובה 60 נ"ז בשנה.

3.6 תזונה

א. שירות זה מספק ארוחות מבושלות המובאות לבית הזקן או ניתנות במועדון או במרכז יום. הארוחות יכולות להיות מסופקות ממפעל תעשייתי או קהילתי ואפשר שיוכנו בבית הזקן או בבית השכנים. הארוחות יכולות להיות קפואות או חמות ואפשר לספקן יום יום או אחת לכמה ימים, מראש.

ב. לזקנים החייבים מטעמים רפואיים להקפיד על תזונה מיוחדת שרכיביה מייקרים את הוצאות המזון מעבר להוצאה הרגילה, לרבות מזון לחולי צליאק - תינתן העזרה בהסתמך על תעודה רפואית.

גובה הסיוע יהיה לפי הוראה 3.21 בתע"ס המתפרסמת בחוברת התעריפים.

3.7 טיפול יום במרכז יום או בבית אבות

שירות זה מיועד לסייע לזקן ליהנות ממרכז היום או מהמועדון שבאזור מגוריו.

3.8 ח י מ ם

שירות זה ניתן לכל זקן המתגורר באזור קר או באזור קר מאוד, ולכל זוג שבו הגבר מעל גיל 65 ושמגורר באזור קר או באזור קר מאוד, בלא מבחן הכנסות.

פירוט היישובים והסכומים מפורסמים מדי שנה בשנה בחוזר המנהל הכללי.

3.9 סיוע במימוש זכויות דיור

א. הטיפול בדיור הוא באחריותם של משרד הבינוי והשיכון וחברות השיכון. המחלקה לשירותים חברתיים תסייע לזקן לממש את זכויותיו.

ב. לאחר מימוש הזכויות, אם מצא העובד הסוציאלי צורך בהשלמת סיוע בשכר דירה, יהיה אפשר לאשר את הסיוע בתנאי ששום גורם אחר אינו מסייע לזקן בעניין זה.

ג. המחלקה לשירותים חברתיים בשיתוף משרד העבודה והרווחה ייזמו ויעודדו פתרונות דיור המותאמים לצורכי הזקנים, הכוללים מערך שירותים תומך - דיור מוגן. פתרונות אלו ימומשו באמצעות גופים ציבוריים ופרטיים ובאמצעות רשויות שיכון עירוניות וממשלתיות.

4. נ ז ק ו ת

הנזקקות לכל שירות מהשירותים המפורטים בהוראה זו תיקבע בידי עובד סוציאלי של המחלקה לשירותים חברתיים.

5. תחשיב הזכאות

לעניין ההוראה הזאת, אין מבחן הכנסות ואין השתתפות עצמית.

6. דיווח

6.1 הדיווח על טיפול אישי, על עזרה בניהול משק הבית ועל טיפול כוללני ייעשה באמצעות המערכת הסמך-מקצועית, כמפורט בהוראה 3.3 בתע"ס.

6.2 הדיווח בנוגע לעזרות האחרות ייעשה ב"דו"ח ביצוע הוצאות" - טופס ט"ז/17, כמפורט בהוראה 1.18 בתע"ס.

7. מיון

משרד העבודה והרווחה משתתף בהוצאות במסגרת ההקצבות והתקציב המאושר לשירותים אלו, לפי סיווג, מהתקנה התקציבית "חסידי אומות העולם" - 23.10.43.30.

8. בקרה

משרד העבודה והרווחה מפעיל בקרה שוטפת באמצעות מפקחיו במחוזות ובאמצעות האגף לבקרה פנימית.

משה שיאון
המנהל הכללי

נספח (4.5)

חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995

1.	בחוק זה -	הגדרות
[תיקון:
תשנ"ח]
	"בן משפחה" - אלמן או אלמנה ובאין אלמן או אלמנה - ילד, כמשמעות מונחים אלה בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי ובלבד שהם יושבים בישראל;
"חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995;
"חסיד אומות העולם" - מי שהוכר כחסיד אומות העולם בידי רשות הזכרון "יד ושם", והוא יושב בישראל;
"המוסד" - המוסד לביטוח לאומי הפועל על פי חוק הביטוח הלאומי.	
2.	חסיד אומות העולם יהיה זכאי לתגמול חודשי בשיעור השווה לשכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 2 לחוק הביטוח הלאומי (להלן - תגמול חודשי).	תגמול לחסיד אומות העולם
[תיקון:
תשנ"ח]
3.	חסיד אומות העולם זכאי, ללא תשלום, לשירותי בריאות לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.	ביטוח רפואי
4.	לחסיד אומות העולם ולבן זוגו, תינתן, לכל אחד מהם, קצובת הבראה ונופש פעם אחת בשנה, בעד שמונה ימים בסכום ששולם באותה שנה לעובד מדינה.	קצובת הבראה
5.	הממשלה, באמצעות המשרדים הנוגעים בדבר, תסייע לחסידי אומות העולם בפתרון בעיות דיור וסיעוד, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת תתקין תקנות בדבר פרטי הסיעוד וסדרי.	דיור וסיעוד

6. תגמול ומענק לבן משפחה

נפטר חסיד אומות העולם -

- [תיקון:
תשנ"ח]
- (1) ישולם התגמול החודשי לבין משפחה של חסיד אומות העולם; היו יותר מבן משפחה אחד, יחולק התגמול ביניהם בחלקים שווים.
- (2) תשולם קצובת ההבראה והנופש לאלמן או לאלמנה לפי הוראות סעיף 4;
- (3) הוצאות קבורה יינתנו לפי הכללים שנקבעו בתקנות התגמולים לנפגעי פעולות איבה (הוצאות קבורה), התשלי"ח-1978. ואם קיימת זכאות למענק לפי סעיף 310 לחוק הביטוח הלאומי בסכום העולה על המענק לפי תקנה 1 לתקנות האמורות, יינתן במקום המענק שבתקנה 1, המענק לפי סעיף 310 לחוק הביטוח הלאומי;
- (4) בן משפחה שהוא אלמן או אלמנה יהיה זכאי לתגמול כאמור בפסקה (1), כל עוד לא נישא מחדש.

7. תשלום תגמול והגשת בקשה

(א) תגמול לפי חוק זה ישולם על ידי המוסד על פי בקשה שתוגש למוסד.

(ב) תגמול חודשי לפי חוק זה לא ייחשב כהכנסה לענין ההסכם בדבר מתן גימלאות זקנה ושאיירים מיוחדות שנערך בין הממשלה לבין המוסד לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי.

א.7. תשלום תגמול למי שיצא את ישראל

(א) מי שהוכר כחסיד אומות עולם בידי רשות הזיכרון "יד ושם", יצא את ישראל לצורך קבלת טיפול רפואי או סיעודי, לו או לבן זוגו, וישולם לו תגמול חודשי במשך תקופה של 5 שנים לפחות בתכוף לפני יציאתו, יהיה זכאי, על אף הוראות סעיף 2, לתגמול חודשי בשיעור

את ישראל
[תיקון
תשס"א]

הקבוע בסעיף האמור, בתנאים ולפי כללים שקבע שר העבודה והרווחה; הוראות סעיף קטן זה יחולו גם על אלמן או אלמנה של חסיד אומות העולם הזכאים לתגמול לפי סעיף 6.

(ב) הוראות סעיף זה אינן גורעות מהוראות סעיף 8, ואולם לא ישולם יותר מתגמול חודשי אחד בעד אותו חודש.

8. **החלת סעיף 146 לחוק הביטוח הלאומי**
הוראות סעיף 146 לחוק הביטוח הלאומי יחולו לגבי זכאי המקבל תגמול חודשי לפי חוק זה.

9. **תחילת התשלום**
תגמול חודשי לפי חוק זה ישולם מהאחד בחודש שבו הוגשה הבקשה לקבלת התגמול למוסד, ובלבד שתגמול חודשי לבן משפחה של חסיד אומות העולם שנפטר, לא ישולם בעד החודש שבעדו שולם התגמול לחסיד אומות העולם.

10. **שמירת זכויות**
מי שקיבל תגמול חודשי לפי ההסכם בדבר מתן תגמולים לחסיד אומות העולם מיום י"א בניסן התשמ"ז (10 באפריל 1987) ערב תחילתו של חוק זה, יהיה זכאי לתגמול ולהטבות לפי חוק זה.

11. **מימון והחזר הוצאות**
(א) גימלאות ותשלומים לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה באמצעות המוסד.

(ב) אוצר המדינה יעביר למוסד מדי חודש בחודשו את כל הכספים הדרושים לו כדי לבצע את התשלומים לפי חוק זה, לרבות ההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע החוק.

12. **תיקון חוק הביטוח הלאומי - מס' 109**
בסעיף 168 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח-1968, בסעיף קטן (א). אחרי פסקה 3(1) יבוא:
(ח) חוק התגמולים לחסידי אומות העולם התשנ"ה-1995;

(ט) חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם,
התשנ"ב-1992.

תיקון פקודת מס הכנסה - מס 107
13. בסעיף 9 לפקודת מס הכנסה, אחרי סניף קטן (16) יבוא:
" (16) תגמול המשולם לפי חוק התגמולים לחסידי אומות
העולם, התשנ"ה-1995"

תיקון נוסח משולב התשנ"ה - מס' 5
14. סעיף 350 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב),
התשנ"ה-1995, יתוקן לפי סעיף 12 לחוק זה.
[תיקון:
תשנ"ז]

ביצוע ותקנות 15. שר העבודה והרווחה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי
להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

אורה נמיר
שרת העבודה והרווחה

יצחק רבין
ראש הממשלה
שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה